

БЮЛЕТЕНЬ

Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації

Випуск 1
травень 2009

Б Ю Л Е Т Е Н Ї

Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації

Бюлетень підготовлено громадською організацією “Львівська обласна Асоціація фахівців фізичної реабілітації” в рамках реалізації проекту MATRA “Покращення якості життя та стандартів послуг для неповносправних дітей шляхом розвитку та розбудови громадянського суспільства в Україні”.

**Асоціація заснована
у вересні 2007 року**

Бюлетень підготували:

Головний редактор:
Кобелев С. Ю.

Редакційна колегія:
Герцик А. М.
Дідух Г. В.
Каландяк О. М.
Тодчук Н.

Адреса Асоціації:
Україна, 79049,
м. Львів,
пр. Червоної Калини, 86а
тел/факс 8 (032)270 34 58
e-mail: rehabl@ukr.net
website: www.physrehab.org.ua

Зміст

До питання тлумачення основних термінів галузі фізичної реабілітації	1
Історія розвитку Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації	3
Проект MATRA “Покращення якості життя та стандартів послуг для неповносправних дітей шляхом розвитку та розбудови громадянського суспільства в Україні”	5
Інформація про I збори Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації	7
Оголошення	8

До питання тлумачення основних термінів галузі фізичної реабілітації

Швидкий розвиток фізичної реабілітації в Україні як самостійної освітньо-професійної галузі актуалізував проблему формування та розвитку понятійного апарату цієї спеціальності.

Здійснений нами аналіз показав, що, незважаючи на більш як десятирічний досвід розвитку галузі, серед працівників закладів охорони здоров'я, соціального захисту та вищої освіти все-ще існує проблема єдиного трактування змісту таких ключових понять, як *фізична реабілітація* та *фахівець з фізичної реабілітації* (фізичний реабілітолог).

Серед найбільш поширених, на нашу думку, неточностей і помилок можемо назвати такі:

1. Часто плутають, довільно підміняють або протиставляють терміни *лікування* і *фізична реабілітація*.
2. Фахівець з фізичної реабілітації – це масажист з вищою освітою.
3. Фахівець з фізичної реабілітації – це лікар (або спортивний лікар).
4. Сфера фізичної реабілітаційної діяльності принципово відрізняється від фізичного виховання.

З метою вивчення питання тлумачення основних термінів галузі, нами аналізувалася вітчизняна і зарубіжна спеціалізована наукова, науково-методична та навчальна література, довідники і словники різного типу й призначення, офіційні та нормативні документи.

У сучасній фаховій українській науково-методичній літературі питання термінології висвітлювалися лише частково, зокрема у працях В. В. Абрамова та В. В. Клапчука, А. С. Вовканича, О. Д. Дубогай, Т. Ю. Круцевич, В. О. Кукси, В. П. Мурзи, В. М. Мухіна, Л. П. Сущенко.

Зміст терміну *реабілітація* у сучасних україномовних і англійських джерелах трактується майже однаково. Згідно з визначенням українсько-латинсько-англійського медичного тлумачного словника, реабілітація – це „комплекс заходів, спрямованих на відновлення порушених функцій організму й працездатності хворих та інвалідів”.

Дещо докладніше, але дуже близько за змістом, тлумачить термін *реабілітація* Всесвітня організація охорони здоров'я. У поданому нею визначенні підкреслюється, що реабілітація є процесом цілеспрямованим і обмеженим у часі.

New Webster's Dictionary and Thesaurus of English Language описує реабілітацію як відновлення втрачених функцій, у тому числі фізичних, за допомогою тренування.

Одним із основних документів, що визначають зміст терміну *реабілітація* на інтернаціональному рівні є “Стандартні правила щодо зрівняння можливостей інвалідів”, які було прийнято Генеральною Асамблеєю ООН (*резолюція № 48/96 від 20 грудня 1993 року*) і підписано українською делегацією. У цьому документі, окрім вже згаданих вище характеристик реабілітаційного процесу, підкреслюється, що реабілітація не охоплює першу медичну допомогу.

Термін *фізична реабілітація* В. М. Мухін у підручнику “Фізична реабілітація” визначає як “застосування з лікувальною і профілактичною метою фізичних вправ і природних факторів у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності хворих і інвалідів”, і серед засобів називає лікувальну фізичну культуру, лікувальний масаж, фізіотерапію, механотерапію і працетерапію.

Т. Ю. Круцевич, визначаючи фізичну реабілітацію як „комплекс заходів, скерований на відновлення втраченої або послабленої функції після захворювання або травми” та різновидність фізичного виховання, зауважує, що зміна фізичних можливостей людини у необхідному напрямку є педагогічним процесом. На думку В. П. Мурзи, головною групою засобів фізичної реабілітації є фізичні вправи. Г. Є. Верич із співавторами називає фізичні вправи першими в переліку основних засобів фізичної реабілітації. Л. П. Сущенко також пов'язує реабілітацію із застосуванням фізичних вправ з метою відновлення пошкоджених підсистем організму людини. Автор визначає однакові

види професійних знань і професійної діяльності у фізичному вихованні та фізичній реабілітації. В. П. Мурза та В. М. Мухін у своїх працях зазначають, що методика застосування фізичних вправ у реабілітації повинна базуватися на основних дидактичних принципах (свідомості та активності, наочності, доступності та індивідуалізації, систематичності, міцності). А. С. Вовканич вважає, що фахівці з фізичної реабілітації повинні готуватися як „педагоги у сфері відновлення чи переробки рухової діяльності неповноправних осіб.

У проаналізованій нами сучасній українській науково-методичній літературі існують близькі думки щодо того, кого вважати основними суб'єктами процесу фізичної реабілітації. Серед таких різні автори називають:

- інвалідів та осіб зі слабким здоров'ям;
- інвалідів з функціональними вадами, хронічно хворих, реконвалесцентів, школярів та студентів спецмедгруп;
- хворих;
- неповносправних осіб;
- пацієнтів, які пройшли етап лікування;
- осіб, що перенесли катастрофи, аварії, стреси;
- хворих, інвалідів та спортсменів, що отримали травми, або у яких погіршився стан здоров'я через нераціональні заняття фізичною культурою та спортом.

Питання сфери діяльності фахівця з фізичної реабілітації в сучасній фаховій науково-методичній літературі є висвітлені лише частково у поодиноких працях (сфера діяльності – визначення завдань професійної діяльності фахівця та опис типів послуг, які він може надавати).

Зокрема В. М. Мухін зазначає, що фізичний реабілітолог займається розробкою методик застосування фізичних вправ, а також плануванням і виконанням програм функціонального відновлення.

О. Алексеев до компетенції фізичного реабілітолога відносить виконання і визначення ефективності фізичної реабілітації. Зазвичай у роботах, які торкаються проблеми організації діяльності фізичного реабілітолога, автори обмежуються описом, або лише переліком окремих методик реабілітації. Все-ще залишається відкритим питання розподілу повноважень фізичного реабілітолога і лікаря.

На думку В. М. Мухіна фізична реабілітація є невід'ємною частиною медичної і повинна призначатися лікарем. В. Савченко та В. Клапчук зауважують, що фізична реабілітація здійснюється не лише в рамках медичної. Інші вчені також не схильні протиставляти фізичну реабілітацію і медикаментозно-фармакологічне лікування та вважають, що робота фахівців з фізичної реабілітації повинна плануватися в партнерстві з лікарями і тільки така спільна діяльність дозволить значно покращити рівень здоров'я нації.

Таким чином, аналіз фахової літератури показав наступне:

1. Фізична реабілітація є педагогічним процесом.
2. Фахівець з фізичної реабілітації – фахівець з рухової сфери.
3. Суб'єкт фізичної реабілітації – особа з відхиленнями у стані здоров'я та руховими розладами.
4. Основне завдання фізичної реабілітації – відновлення втрачених внаслідок травми або захворювання рухових функцій та зміцнення здоров'я.
5. Основний засіб – фізичні вправи.
6. Питання сфери діяльності фахівця з фізичної реабілітації потребують подальшого опрацювання.

Герцик А.М., 2009

(Продовження статті у наступному номері бюлетеня)

Основна використана література:

1. *Абрамов В. В., Клапчук В. В. Про організацію служби медичної реабілітації: лікувальна фізкультура чи фізична реабілітація // Медичні проблеми фізичної культури і спорту: досвід, сучасні напрямки та перспективи: Всеукр. міжвузів. наук.-практ. конф. – Д., 1999. – Ч.2. – С. 111-113.*
2. *Абрамов В. В., Клапчук В. В. Спортивна медицина та лікувальна фізкультура: дефініції, навчальна дисципліна, лікарський фах, спеціальність наукових працівників // Сучасні досягнення валеології та спортивної медицини: V Всеукр. наук.-практ. конф. – О., 1999. – С. 12-15.*
3. *Вовканич А. С., Трач В. М., Тупайло Г. В. Програма підготовки спеціалістів-реабілітологів // Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції: Зб. теорет. та метод. матеріалів для працівників соц. служб для молоді – К., 1995. – С. 33-38.*
4. *Вовканич А. С. З досвіду розробки навчального плану спеціальності “Фізична реабілітація” // Нові погляди на проблеми епідеміології, етіопатогенезу, діагностики і лікування розсіяного склерозу та можливості його реабілітації: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1998. – С. 63-65.*

5. Кукса В.О. Сутність фізичної реабілітації // *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. – 2001. – №1. – С. 46-51.
6. Мурза В.П. *Фізична реабілітація: Навч. посіб.* – К.: Орлан, 2004. – 559 с.
7. Мухін В.М. *Фізична реабілітація: Підруч. для студ. вищих навч. закл. фіз. виховання і спорту*. – К.: Олімпійська література, 2005. – 472 с.
8. *Основні поняття і терміни оздоровчої фізичної культури та реабілітації* / О.Д. Дубогай, А.М. Ткачук, С.Д. Костікова, А.О. Єфімов. – Луцьк: Надстир'я, 1998. – 100 с.
9. Суценок Л.П. *Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект): Монографія*. – Запоріжжя: ЗДУ, 2003. – 442 с.

10. Суценок Л.П. *Визначення поняття „Фізична реабілітація”* // *Наука і сучасність: Зб. наук. пр. Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова*. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. – Т. 47. – С. 187-197.
11. *Теория и методика физического воспитания / Под ред. Т.Ю. Круцевич: В 2 т.* – К.: Олимпийская литература, 2003. – Т. 1. – 423 с.
12. *Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник / За ред. Павловського, Л. Петрух, І. Головки: В 2 т.* – Л.: Словник, 1995.
13. *New Webster's Dictionary and Thesaurus of English Language*. – Lexicon Publication, Inc., 1993. – P. 840.

Історія розвитку Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації

Термін “**Фізична реабілітація**”, який дедалі ширше вживають у побутовій та професійній мові підкреслює неоднозначність та популярність даного напрямку цілої системи заходів. Фізична реабілітація пропонує відновлювати, компенсувати та розвивати нові фізичні, психологічні, соціальні та інші можливості людини, які б дозволяли приймати їй активну участь у житті суспільства вряховуючи зміну власного оточення та довкілля.

Перші кроки до формування **фізичної реабілітації як науки** та плекання перших професійно вишколених **фахівців з фізичної реабілітації** в Україні почав здійснювати Львівський державний інститут фізичної культури (ЛДФК). Саме тут, завдяки зусиллям вченого секретаря Інституту А.С.Вовканича та висококваліфікованого фізіотерапевта, канадки українського походження О.О.Кунанець, розпочалася співпраця ЛДФК із Канадським агентством міжнародного розвитку (CIDA) за українсько-канадською програмою «Партнери в охороні здоров'я» і проектом «Реабілітаційна програма у Львові».

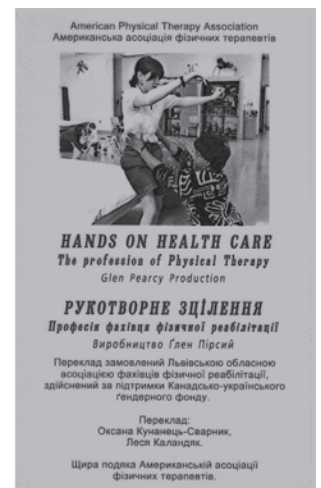
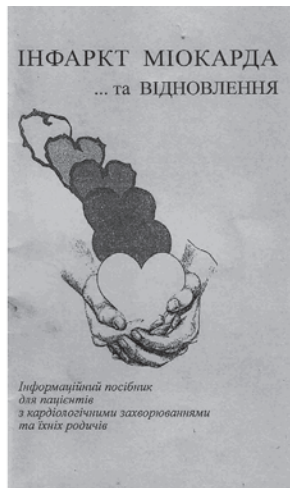
Метою проекту було надання допомоги Інституту у розробці та запровадженні навчального курсу з фізичної реабілітації (уперше в Україні).

Програма була задумана як комбінація дисциплін із фізичної терапії, працетерапії, а також містила спеціальні курси з реабілітації при ортопедичних, неврологічних, педіатричних, геронтологічних проблемах та порушеннях у діяльності серцево-судинної і дихальної систем.

Із канадського боку у проекті були задіяні Центр розвитку базованої в спільноті реабілітації при університеті Квінз (Кінгстон, Онтаріо), університети Манітоба (Вінніпег, Манітоба) та Мак Мастер (Гамільтон, Онтаріо). Значне сприяння проекту здійснювала Всесвітня організація інвалідів («Disabled People International») та Фонд «Діти Чорнобиля» (Торонто, Онтаріо).

Співпраця здійснювалась на підставі угод, укладених між Інститутом та програмою «Партнери в охороні здоров'я» у 1994 (грудень) та 1995 (грудень) роках із терміном дії до кінця 1997 року. Протягом цього періоду у ЛДФК читали лекції, проводили практичні заняття та керували клінічною практикою студентів 11 канадських спеціалістів. 5 випускників та викладачів ЛДФК проходили додаткове навчання за спеціальністю в університеті Манітоби.

У 1998 році випускники цієї програми створили першу в Україні обласну Асоціацію фахівців фізичної реабілітації (ЛОАФФР) і одним із її завдань було об'єднання фахівців та відстоювання їхніх прав шляхом створення стандартів реабілітаційної діяльності, розробки вимог до якості та

обсягу реабілітаційних послуг, сприяння підвищенню професійного рівня фахівців та наукового потенціалу галузі.

У 2002 році за підтримки проекту “Сприяння правам дітей з особливими потребами”, фінансованого Фондом прав людини Міністерства закордонних справ Великої Британії, Асоціація видала книжку Гері Окамото “**Основи фізичної реабілітації**”, провела навчально-методичний семінар і опублікувала методичні вказівки на тему. “**Інфаркт міокарда та відновлення**”.

У 2004 році Асоціація реалізувала проект Канадсько – українського гендерного фонду “Гендерно чутлива реабілітація і опіка неповносправних в Україні”. У рамках цього проекту було створено та перекладено навчально-методичні фільми “**Безпечна мобілізація для всіх**” та “**Рукотворне зцілення**”. Також було видано два буклети: “**Що таке фізична реабілітація і чим займається фізичний реабілітолог**” та “**Діяльність Львівської обласної Асоціації фахівців фізичної реабілітації**”.

Діяльність Асоціації також спрямовувалась на лобювання професійних інтересів на державному рівні. Неодноразові зусилля та звертання ЛОАФФР у міністерства та інстанції найвищого рівня не були достатньо успішними і найвищим нашим досягненням, яке хоч якось може регулювати роботу *фахівця фізичної реабілітації* у закладах, підпорядкованих міністерству охорони здоров'я, є лист міністра МОЗ Москаленка В. Ф.

Від 05 листопада 2001 року.

Розглянувши звернення управління охорони здоров'я Львівської області державної адміністрації щодо запровадження активної фізичної реабілітації хворих з травмами хребта і ураженням спинного мозку та враховуючи вимоги наказу МОЗ України від 25.12.92 № 195 “Про затвердження переліку вищих і середніх спеціальних навчальних закладів підготовка і отримання звання в яких дають право займатися медичною і фармацевтичною діяльністю”.

ПРОПОНУЮ:

- *в разі виробничої необхідності в профільних лікувально-профілактичних закладах вводити посади спеціалістів з фізичної реабілітації (відповідно до п. 2 наказу МОЗ України від 23.02.2000 р. № 33 “Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я”) та призначати на них випускників вищих навчальних закладів фізичної культури III-IV рівня акредитації за спеціальністю “Фізична реабілітація”;*
- *схемні посадові оклади спеціалістів з фізичної реабілітації встановити на рівні схемних посадових окладів лікарів інших спеціальностей без кваліфікаційної категорії.*

Цей документ передбачає (на розгляд чиновника) вводити посаду фахівця фізичної реабілітації. Трудність полягає в тому, що така процедура становлення посади не має чітко визначеної потреби і не передбачає обов'язкового залучення фахівців даного напрямку у процес системного підходу до вирішення питань формування комплексного лікування, – підходу, якого вимагає сучасна медицина, беручи до уваги те, що професія *фахівець з фізичної реабілітації* внесена до класифікатора професій України ДК 003:2005 під кодом 3226.

Такий розвиток питання спонукав до створення *Всеукраїнського об'єднання фахівців фізичної реабілітації* для формування статусу та розвитку цієї професії. Так, у вересні 2007 року зусиллями ЛОАФФР було проведено установчі збори Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації (УАФФР), на яких були присутні представники осередків із 15 областей України.

У квітні 2008 року Львівська обласна та Українська Асоціації фахівців фізичної реабілітації спільно провели перші загальні збори УАФФР, у роботі яких узяли участь делегати з 14 областей України та численні гості (33 особи). Збори ухвалили наступне:

1. Розробити стандарти професійної діяльності фахівців фізичної реабілітації України.
2. Подавати звернення до міністерств із проханням долучитися Асоціації ФФР до розробки нормативно-правових документів реабілітації в Україні.
3. Опрацювати проект етичного кодексу, внести пропозиції і поправки, та розглянути його на наступних зборах.

Сьогодні ЛОАФФР реалізує широкомасштабний проект "MATRA" (Україна-Нідерланди), у

якому визначено, як основні стратегічні напрямки діяльності Асоціації таке:

- розробка професійних стандартів;
- налагодження системи менеджменту в організації та пошук фінансування;
- підвищення поінформованості суспільства та налагодження співпраці з владою;
- створення системи підвищення кваліфікації фахівця фізичної реабілітації.

З метою подальшого розвитку УАФФР вступила до Всеукраїнського громадського соціально-політичного об'єднання "Національна асамблея інвалідів України", яке гуртує громадські організації, членами яких є інваліди, узгоджує дії та консолідує їхні зусилля, спрямовані на поліпшення становища інвалідів в Україні. Асоціація також має намір стати повноправним членом Світової конфедерації фізіотерапевтів із метою заручитися підтримкою професійної спільноти для формування та становлення професії *фахівця фізичної реабілітації* в Україні.

Кобелєв С. Ю., 2009 р.

Проект MATRA "Покращення якості життя та стандартів послуг для неповносправних дітей шляхом розвитку та розбудови громадянського суспільства в Україні"

Передісторія

У 2006 році фонд Генрі Науена з Нідерландів звернувся з проханням до фахівців Навчально-реабілітаційного центру "Джерело" (Львів) розробити реабілітаційні програми для неповносправних дітей з інтернатних закладів 3-4 профілю, яким надавалася гуманітарна допомога, та провести навчання персоналу.

Поставлене завдання було достатньо складним, оскільки, як виявилось після декількох візитів до окремих інтернатів, діти були практично позбавлені будь-яких послуг із фізичної, психологічної та соціальної реабілітації. Постійне перебування у ліжках призвело до дуже важкого фізичного та психологічного стану, у якому перебували так звані "лежачі", "неперспективні" діти.

Недостатня кількість персоналу без спеціальних знань та вмінь у догляданні таких дітей ускладнювала цю непросту ситуацію. Проведення навчання для персоналу таких закладів потребувало залучення досвідчених фахівців у сфері реабілітації.

Про цю ситуацію були поінформовані представники фондації SOFT Tulip (Нідерланди), яка спеціалізується в наданні послуг неповносправним особам і є багаторічним партнером НРЦ «Джерело». SOFT Tulip запропонувала свою допомогу і у 2007 році розпочалася робота над розробкою міжнародного проекту MATRA, спрямованого на вирішення зазначених проблем.

Упродовж 2007-2008 років Львівська обласна Асоціація фахівців фізичної реабілітації за підтримки фонду Socires (Нідерланди) працювала

над створенням мережі та координацією діяльності українських та міжнародних організацій, які лобювали покращення якості життя, стандартів послуг та захисту прав важко неповносправних дітей в інтернатних установах.

Проект MATRA в дії

Проект MATRA “Покращення якості життя та стандартів послуг для неповносправних дітей шляхом розвитку та розбудови громадянського суспільства в Україні”, підтриманий урядом Нідерландів, розпочав свою діяльність 1 жовтня 2008 року і триватиме 3 роки.

Учасниками проекту є наступні українські організації:

- Національна Асамблея інвалідів України
- Львівський дитячий навчально-реабілітаційний “Джерело”
- Львівська обласна Асоціація фахівців фізичної реабілітації.

Партнерами з Нідерландів виступають

- фундація SOFT Tulip
- фонд Socires
- Голландська Королівська Асоціація фахівців фізичної реабілітації.

Цілі проекту:

Надавати адекватні послуги і стимулювати інтеграцію у суспільство дітей з неповносправністю шляхом формування спроможностей надавачів послуг, зміцнення громадянського суспільства і зміни політики.

У рамках цього проекту заплановано:

- аналіз загальнонаціональних законодавчих і нормативних документів, які стосуються питань дитинства, соціального захисту дітей із неповносправністю та їхніх сімей,
- оцінка декларованих прав неповносправних дітей та їхніх родин і шляхів реалізації цих прав;
- порівняння загальнонаціональних стандартів, стандартів ЄС та ООН щодо захисту дітей із неповносправністю;
- підготовка проектних пропозицій стосовно розробки необхідного відповідного законодавства і нормативної бази.

Одним із практичних результатів Проекту буде розробка та проведення фахівцями Навчально-реабілітаційного центру “Джерело” спільно з нідерландськими фахівцями чотириденного навчального-методичного курсу “Базовий догляд неповносправних дітей” для працівників трьох дитячих будинків-інтернатів 3-4 профілю, підпорядкованих Міністерству праці та соціальної політики України.

Цей курс ґрунтуватиметься на сучасних, науково обґрунтованих та практично апробованих у європейських країнах методах комплексної реабілітації неповносправних дітей. Персонал закладів отримає відповідні знання та вміння у догляді та реабілітації дітей.

Також планується провести навчальні курси на базі НРЦ “Джерело” для працівників програм “Раннього втручання” із різних регіонів України, які зможуть надавати більш якісні послуги сім’ям, у яких народжуються неповносправні діти. Діяльність проекту таким чином спрямована на розвиток адекватних послуг за місцем проживання як гідну альтернативу інтернатним закладам для неповносправних дітей.

Вищезгаданий Проект передбачає також становлення і розвиток Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації, що сприятиме визнанню статусу, модернізації і стандартизації професії фахівця фізичної реабілітації.

У рамках проекту планується:

- проведення загальних зборів Української асоціації фахівців фізичної реабілітації за участю Бренді Меєрс, Генерального секретаря Світової Конфедерації реабілітологів та Філіпа ван дер Віза, представника Голландської Королівської Асоціації фахівців фізичної реабілітації. Загальні збори відбудуться 28 травня 2009 року у м.Львові;
- видання періодичного інформаційного бюлетеня (частотність – щопівроку), і створення веб-сайту Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації;
- робочі візити в Україну членів Королівської Голландської асоціації фахівців фізичної реабілітації з метою обміну досвідом;

- участь представників Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації у загальних зборах Світової Конфедерації реабілітологів у 2011 р. в Амстердамі, Нідерланди з метою отримання членства;
- організація Круглого столу у Києві на теми стандартизації, законодавчої бази і перспектив реабілітації в Україні.

Проект надає можливість розвивати демократичні принципи, що є характерною особливістю громадянського суспільства, співпрацювати над реалізацією спільної мети, захищати інтереси соціально незахищених груп населення.

Про подальшу діяльність Проекту буде повідомлятися у чергових випусках бюлетеня та на сайті Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації.

Каландяк О.М., 2009 р.

Інформація про І збори Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації

11 квітня 2008 року у Львові відбулися перші загальні збори Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації, у яких взяли участь представники чотирнадцяти областей України.

На зборах було представлено статут Асоціації, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 13 грудня 2007 року.

Серед основних питань, поданих до розгляду, було представлення сфери діяльності фахівця фізичної реабілітації. Ця тема розглядалася в контексті поєднання зарубіжного досвіду та вітчизняних напрацювань, а також кризь призму бачення фахівців фізичної реабілітації, які працюють за напрямками, зокрема: при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, ураженнях хребта та спинного мозку, гострих порушеннях мозкового кровообігу, респіраторних порушеннях, в педіатрії та працетерапії.

Підсумовуючи набутий досвід та зважаючи на реальну необхідність розробки документів, що регламентують діяльність фахівця фізичної реабілітації в Україні, слід зазначити актуальність розглянутого питання. Тому на зборах було прийняте рішення: «Розробити стандарти професійної діяльності фахівця фізичної реабілітації України, орієнтуючись на вимоги Всесвітньої Конфедерації фізіотерапевтів».

Наступним питанням до розгляду було правове забезпечення фахівців фізичної реабілітації в Україні.

На жаль, мусимо констатувати, що правове забезпечення фахівців фізичної реабілітації в Україні на сьогодні є недостатнім. Однією з найістотніших проблем залишається відсутність законодавчого забезпечення діяльності фахівців фізичної реабілітації у закладах охорони здоров'я. Не менш важливою проблемою є відсутність освітніх стандартів підготовки фахівців фізичної реабілітації. Також слід зазначити, що питання правового забезпечення фізичної реабілітації є актуальними і у сфері соціального захисту. Саме тепер розробляються та затверджуються документи, які передбачають реабілітацію інвалідів, однак під час підготовки цих документів думка фахівців береться до уваги недостатньою мірою. Тож існує реальна потреба долучатися до розробки нормативно-правових актів, які б регламентували сферу послуг у фізичній реабілітації і брати активну участь у їх напрацюванні.

В результаті дискусії було прийняте рішення: «Звернутися до профільних міністерств із проханням дозволити фахівцям Асоціації долучитися до розробки нормативно-правових документів реабілітації в Україні».

Також на зборах був представлений до розгляду проект Етичного кодексу фахівців фізичної реабілітації України, розроблений на основі Етичного кодексу Всесвітньої Конфедерації Фізіотерапевтів і затверджений Львівською обласною Асоціацією фахівців фізичної реабілітації. Розглянувши проект, збори ухвалили: «Опрацювати проект Етичного кодексу та внести пропозиції і поправки до розгляду на наступних загальних зборах».

Інші питання, які обговорювались на зборах, стосувалися організації роботи, ведення документації та співпраці між осередками.

Як підсумок можна зазначити, що Українська Асоціація фахівців фізичної реабілітації, пройшовши непростий шлях становлення, бере на себе місію формувати професійний статус і розвивати професію, долаючи ряд невирішених в Україні проблем законодавчого характеру.

Дідух Г.В., 2009 р.

Оголошення

УАФФР запрошує до співпраці організації та колективи фахівців фізичної реабілітації з різних регіонів України, зокрема представництва: Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Кіровоградської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей та м. Севастополя.